

Cabaj, Jarosław

I Ogólnopolski Zlot Szkół im. Romualda Traugutta, Mrozy, 21-22 kwietnia 2006 r.

Szkice Podlaskie 14, 233-235

2006

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Jarosław Cabaj

Instytut Historii Akademii Podlaskiej w Siedlcach

*I Ogólnopolski Zlot Szkół im. Romualda Traugutta
Mrozy, 21-22 kwietnia 2006 r.*

W dniach 21-22 kwietnia 2006 r. odbył się w Mrozach zorganizowany pierwszy raz zlot szkół noszących imię Romualda Traugutta. Inicjatorką spotkania była Ewa Grabarczyk, pracownik biblioteki. Okazją zaś stała się czterdziesta rocznica nadania Szkole Podstawowej w Mrozach imienia R. Traugutta.

Gospodarzami imprezy byli Dyrektor, Rada Pedagogiczna i uczniowie tamtejszej szkoły. Wśród uczestników znaleźli się przedstawiciele lokalnych władz samorządowych (wójt gminy Mrozy przyjął patronat honorowy) oraz oświatowych powiatu mińskiego. Do Mrozów przybyły delegacje siedmiu szkół noszących imię dyktatora powstania styczniowego. I tak byli obecni przedstawiciele i poczty sztandarowe: Szkoły Podstawowej nr 2 w Józefowie, Szkoły Podstawowej w Żelechowie (obie z województwa mazowieckiego), Szkoły Podstawowej nr 5 w Poznaniu, Szkoły Podstawowej w Wojanowie w województwie pomorskim, oraz Szkoły Podstawowej nr 6 w Lublinie, Szkoły Podstawowej w Krynicach i Szkoły Podstawowej w Potoku Stanach (wszystkie trzy w województwie lubelskim). Gościem honorowym zlotu był p. Andrzej Juskiewicz, prawnuk Romualda Traugutta.

Gospodarze przygotowali atrakcyjną, dwudniową imprezę. Głównymi jej elementami były: uroczysta akademie z wystąpieniami zaproszonych gości i programem artystycznym w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej w Mrozach, msza św. polowa celebrowana przez proboszcza miejscowej Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Teresy od Dzieciątka Jezus, księdza Marka Kasprzaka; a także wieczór integracyjny. W programie tego ostatniego znalazły się: prezentacja artystyczna szkół-uczestników zlotu, powołanie Bractwa Szkół Trauguttowiczowskich, konkurs plastyczny „portret Romualda Traugutta” i koncert piosenki harcerskiej. Drugiego dnia zaplanowano wycieczkę do Węgrowa i spotkanie na miejscu największej bitwy powstania styczniowego.

Gospodarze zlotu umiejętnie wykorzystali imprezę do spopularyzowania historii i aktualnych dokonań Szkoły Podstawowej im. Romualda Traugutta w Mrozach, a także promocji swojej miejscowości. Najważniejsze informacje o placówce zawierała broszurka, specjalnie przygotowana na

omawiane spotkanie¹. Z historii szkoły na uwagę zasługują fragmenty dotyczące jej początków, jak również sprawa przyjęcia patrona placówki. Działalność oświatowa w Mrozach rozpoczęła się w końcu XIX w. Funkcjonowała wówczas w niewielkim drewnianym budynku szkoła rosyjska, do której uczęszczały dzieci z rodzin polskich, żydowskich i kolonistów niemieckich².

Pomysł nadania szkole w Mrozach imienia Romualda Traugutta zrodził się natomiast w latach sześćdziesiątych ubiegłego stulecia. Pomysłodawcą był ówczesny kierownik placówki, Roman Gryz. Jego projekt przyjęła Rada Pedagogiczna na swoim posiedzeniu w dniu 14 kwietnia 1964 r. Zgodnie z podjętymi wówczas ustaleniami uroczyste przyjęcie imienia miało nastąpić na zakończenie roku szkolnego 1963/1964. Jednak realizacja tego planu opóźniła się o dwa lata. Wynikło to z faktu, iż władze oświatowe nie zgodziły się w 1964 r. na nadanie imienia Romualda Traugutta. Zmiana stanowiska w tej kwestii nastąpiła dwa lata później. Dzięki temu od początku roku szkolnego 1966/1967 Szkoła Podstawowa w Mrozach miała już swojego aktualnego patrona. Z dziejów i tradycji placówki warto też odnotować ufundowanie sztandaru przez Komitet Rodzicielski. Uroczyste wręczenie nastąpiło 2 września 1974 r.

Z aktualności szkoły w Mrozach na uwagę zasługuje m. in. jej wyposażenie. Placówka - jak możemy dowiedzieć się z cytowanej wyżej broszury - „posiada salę audiowizualną z tablicą interaktywną, nowoczesną pracownię komputerową oraz bogato wyposażone pracownie przedmiotowe i bibliotekę. Wypożyczanie książek odbywa się za pomocą czytników kodów kreskowych, uczniowie posiadają karty biblioteczne z indywidualnym kodem kreskowym, korzystają z katalogów on-line dostępnych przez Internet oraz z czytelni multimedialnej (...). W komputery z dostępem do Internetu są też wyposażone: pokój nauczycielski, świetlica, gabinet pedagoga i logopedy oraz administracja szkolna”³.

Szkoła Podstawowa im. R. Traugutta w Mrozach jest organizatorem Ogólnopolskich Zjazdów Opiekunów Pracowni Internetowych. Czwarty z nich odbył się w dniach 20-22 maja 2005 r. Pokłosiem tego zjazdu jest obszerna broszura⁴.

Z części historycznej zlotu w Mrozach warto odnotować wystąpienia zaproszonych gości. Wśród nich znaleźli się zgodnie z przyjętym progra-

¹ *I Ogólnopolski Zlot Szkół im. Romualda Traugutta w Mrozach 21-22 kwietnia 2006 r.*, druk.

² Tamże.

³ Tamże.

⁴ *IV Ogólnopolski Zjazd Opiekunów Szkolnych Pracowni Internetowych, Mrozy 20-22 maja 2005 r.*

mem piszący te słowa dr Jarosław Cabaj - oddelegowany na uroczystość przez Dyrektora Instytutu Historii Akademii Podlaskiej, ks. prof. dr hab. Romana Krawczyka; kustosz X Pawilonu Cytadeli warszawskiej, mgr Jerzy Wągradzki, pani dr Ligia Urniaż-Grabowska, senator RP I kadencji, a przede wszystkim gość honorowy Andrzej Juskiewicz.

W swoim wystąpieniu zasygnalizowałem przede wszystkim aspekty moralne zrywów niepodległościowych. Pokrótkę przedstawiłem motyw uczestnictwa w walce o wolność na przykładach powstańców 1863 r., w tym również Romualda Traugutta. Wskazałem na ich klęskę militarną i zwycięstwo moralne. Przedstawiłem też zebrany godną przypomnienia i wykorzystania aktualnie w edukacji historycznej dzieci publikację z przed blisko pół wieku, autorstwa nie żyjącej już Haliny Winnickiej, a poświęconej ostatnim tygodniom życia R. Traugutta⁵.

Jerzy Wągradzki przedstawił natomiast drogę R. Traugutta do powstania, okres jego działalności jako dyktatora, okoliczności aresztowania, więzienie i proces, egzekucję a także narodziny legendy bohatera narodowego. Powyższą problematykę referent ukazał w sposób bardzo dynamiczny. Przedstawił kopie wielu dokumentów przechowywanych w Cytadeli Warszawskiej, a dotyczących osoby R. Traugutta.

W wystąpieniu L. Urniaż-Grabowskiej dominowały informacje dotyczące pamięci dyktatora powstania. Mówczyni odwoływała się do swoich licznych kontaktów ze środowiskami polonijnymi na Wschodzie. Wskazywała na znaczenie legendy R. Traugutta w utrzymywaniu polskości na rozległych terytoriach Rosji i w państwach powstałych po rozpadzie Związku Radzieckiego.

Andrzej Juskiewicz, który przybył do Mrozów pomimo problemów zdrowotnych, swoje wystąpienie poświęcone zrywom powstańczym XIX w. ubarwił wspomnieniami z dzieciństwa. Ukazał zebrany kulturowanie pamięci Romualda Traugutta w jego rodzinnym domu.

I Ogólnopolski Zlot Szkół im. Romualda Traugutta, zainicjowany i zrealizowany w Mrozach wpisuje się z pewnością w tradycję spotkań placówek, które łączy osoba patrona. Przykładem w tej mierze są kontakty szkół sienkiewiczowskich. Środowisko nauczycielskie w Mrozach przedstawiło jednak autorską propozycję spotkań. Włączono w ich przygotowanie i przebieg społeczność lokalną, władze samorządowe i oświatowe, przedstawiciele placówek naukowych oraz osoby zaangażowane w kulturowanie pamięci bohaterskiego przywódcy powstania styczniowego. Przeprowadzenie takiej imprezy służy propagowaniu patriotyzmu wśród uczniów jak również promocji Szkoły Podstawowej im. R. Traugutta w Mrozach.

⁵ H. Winnicka, *Romuald Traugutt*, Warszawa 1960.